

TILSYNSERKLÆRING 2015-2016
RUDOLF STEINER SKOLEN ODENSE
Skolenr.: 461054

Efter valg på årsmødet 2010 er det eksterne forældrevalgte tilsyn i skoleåret 2015-16 for Rudolf Steiner-Skolen i Odense gennemført af psykolog Jesper Thybo. Tilsynet har fundet sted i henhold til lovgrundlaget og opfylder det fastlagte tidsmæssige omfang og fordeling på klasser og forskellige fag.

Det er mit sjette år som tilsynsførende og jeg har i år valgt at følge samme fremgangsmåde som ved sidste års tilsyn. Tilsynet har været ført over to skoledage efter en i forvejen tilrettelagt plan. Det har givet mulighed for på forhånd at gennemgå folkeskolens og Rudolf Steiner Skolens fagplaner, hvad angår fagligt indhold og undervisningens del- og slutmål. I løbet af de 2 dage på skolen har der forud for timerne været en kort samtale med lærerne, hvor klassens aktuelle ståsted i undervisningsprogrammet er drøftet, ligesom det har været muligt at stille spørgsmål af faglig, pædagogisk og generel karakter. I nogle af timerne er jeg kommet ind i klassen midt i undervisningsforløbet.

Lærerkollegiet generelt og lærerne i de enkelte klasser har taget godt imod den tilsynsførende, og besøget i klasserne har været præget af åbenhed og god udveksling.

Konklusion

Det er den generelle vurdering at:

- elevernes standpunkt i dansk, matematik, engelsk og historie
- skolens samlede undervisningstilbud

fuldt ud står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Det er endvidere det entydige indtryk at

- skolen på udmærket vis forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre.
- undervisningsmaterialerne er af god kvalitet.

Skolens undervisningssprog er dansk.

Handlingsplan

Tilsynet er gennemført i overensstemmelse med nedenstående handlingsplan.

Generelt

- 1-2 møder årligt med referencegruppen: Rikke Heisselberg, Marie-Louise Platz Becker og Jan Hass.
- Gennemsyn af Lov om friskoler.
- Gennemsyn af meddelelsesblad.
- Gennemsyn af skolens vedtægter.
- Gennemsyn af undervisningsplaner for fagene.

Gennemsyn af skolens hjemmeside.
Opmærksomhed på mediernes dækning af friskole-området.

Specifikt

Forud for tilsynet er der afholdt møde med skoleleder Jakob Henriksson, hvor skolens generelle udvikling og undervisningens niveau samt specifikke tiltag har været drøftet. Herunder skolens fokus på klassestørrelse, som er aktualiseret og vigtigt efter stigende søgning til skolen. Endelig har der været besøg på udstillinger, hvor elevarbejder fremvises f.eks. fremlæggelse af årsopgaver, overværelse af koncerter, skuespil og årstidsfester, når det er muligt.

SKOLEBESØG

I tilsynsperioden har jeg fulgt undervisningen på skolen tirsdag d. 1. marts og onsdag d. 9. marts 2016.

Onsdag den 1. marts 2016

8.00-8.30 1.vg. matematik

8.30-9.00 5.kl. historie

9.00-9.45 7.kl. anatomi

10.10-10.30 2.kl. engelsk

10.30-10.55 5.kl. tysk

10.55-11.20 6.kl. dansk

11.20-11.55 9.kl. dansk

1.vg. matematik

Årets tilsyn indledes i overbygningen, hvor der er morgensamling for alle elever og lærere i overbygningen. Der siges fælles morgenvers ”Jeg skuer ud i verden, hvor solens lys ud vælder ..” og er navneopråb med afkrydsning. Enkelte elever kommer lidt for sent og skynder sig ind. Eleverne har fin fornemmelse for hinanden og hvad de forskellige elever laver. Der afsluttes med sangen ”Med min hakke, min skovl og min spade” og alle er parat til dagens opgaver og går ud i klasserne.

I 1.vg. arbejdes med eksponentielle funktioner. Krævende stof en tirsdag morgen – hvor udviklingshastighed på funktionen og fordoblingshastighed udregnes. Der er forskellige resultater, som bliver udgangspunkt for diskussion og yderligere gennemgang af stoffet. Eleverne involverer sig og undersøger sammen med læreren de forskellige formler. Der forekommer at være et godt arbejdende matematikmiljø i klassen. I klassen er der installeret interaktivt white-board, som ses at være et godt redskab i matematik-arbejdet. ”Brug de ikke-afrundende værdier i jeres udregning” lyder lærerens anbefaling.

5.kl. historie

”Er det ham manden du snakkede om ?” lyder det fra en elev, da jeg kommer ind i klassen. Akhenatons solhymne fremsiges i fællesskab: ”Hvor stråler du smukt fra dit lysbjergs top, du gud, som blev skabt før alt andet. ...” Eleverne er deltagende og umiddelbare og fingrene ryger i vejret i genfortællingen af gårdsdagens lektie. Ægyptens historie er spændende og involverende. Templer, rigdomme og de forskellige faraoer og guder inddrages. Dagens diktat omhandler Akhenaton og hans forsøg på at samle gudedyrkelsen om én gud, Aton, som var solen med velsignede hænder.

7.kl. anatomi

Der er tegnet en hjerne på tavlen og en krop med markering af hypofyse, binyre skjoldbugskirtel og bugspytkirtel. Eleverne er i gang med at skrive og illustrere tekst. Der arbejdes med indre organer, stofskifte og hormonsystemet. Tidligere i perioden har man arbejdet med nervesystemet, kredsløbet og hjernen. Arbejdsformen er her en anden end i de mindre klasser. Der er plads til større individualitet ligesom eleverne arbejder sammen og snakker mere sammen under arbejdet. Der siges lyde og trommes samtidig med der skrives og tegnes. Den større bevidsthed, kropslige optagethed og periodens tema kommer også til udtryk i plancher på væggen, hvor eleverne har arbejdet med kropsidealer gennem tiden. Der er bl.a. temaer med bodybuilding, smukke kvinder, kurvede kvinder og tatovering. Dagens tekst er om hormonerne og deres funktion i kroppen.

2.kl engelsk

Jeg sidder bagerst i klassen og umiddelbarheden er stor blandt eleverne, der efter at have sagt goddag til læreren kommer og giver mig hånden og siger goddag. Der er vikar i denne time da klasselæreren er syg. Det gode vejr og frikvarteret har yderligere styrket energien. Der tales engelsk og indledes med et par engelske sange: ”May paddle is keen and bright” efterfulgt af indianer sang ”Land of the silverbirds”. Der er meget at håndtere i 2. klasse, hvor en dreng pludselig græder efter at have slået fingeren i frikvarteret. Fingeren skylles og et godt, trøstende kram fra sidde-kammeraten får det hele til at gå igen. Klassen skal spille Picture Lottery, hvor der er stor entusiasme og ordforrådet udvikles ved opråb og gentagelse af de forskellige brikker.

5.kl. tysk

Der er højtlesning og oversættelse af tekst i tysk. Efterfølgende udtale-øvelse og træning af bogstaver med umlaut. Der tages udgangspunkt i ”Das sind wir” – Ein deutsches Lesebuch. Der afsluttes med vers om „Der Kakadu“ „Auf dem Gummibaum sitzt ein Kakadu, und isst Gummibärchen immerzu .....“

6.kl. dansk

6. klasse arbejder for tiden med bogen „Skammernes datter“. Eleverne arbejder i denne time individuelt med opgave i at analysere de seneste to læste kapitler ud fra de forskellige sanser og hvordan sanserne nævnes og bruges i beskrivelserne i kapitlerne. Der arbejdes koncentreret og med læreren som konsulent – ”Kan man godt sige det er følesansen, Anja?”. Til næste gang læses kapitel 12 og hver elev laver 5 spørgsmål til teksten.

9.kl. dansk

Eleverne arbejder i denne time sammen to og to og er ved at afslutte dansk-periode, som har omhandlet billedanalyse. Impressionisme og ekspressionisme skal beskrives og der skal vælges et billede indenfor én af retningerne. Billede og kunstner skal beskrives og fremlægges i næste dansk-time. Opgaven er oplæg og overgang til egentlig kunsthistorie periode, hvor en række store kunstnere gennemgås og fremlægges af de enkelte elever. Der er tegne-studie-tur til Glyptoteket senere i perioden.

Onsdag d. 9. marts 2016

8.00-8.30	8.kl.fysik
8.30-9.00	9.kl. samfundsfag
9.00-9.45	Bh.kl. eurytmi

10.10-10.30 3.kl. eurytmi

10.30-10.55 4.kl. tysk

10.55-11.20 1.kl. engelsk

11.20-11.40 8.kl. tysk

12.00-12.30 7.kl. engelsk

8.kl. fysik

Morgenverset ”Jeg skuer ud i verden ...” fremsiges fint i kor, og der er ikke tvivl om at jeg nu er i 8. klasse hvor stemmerne er noget grødede og puberteten sat ind. Eleverne råber Yaah, da det annonceres at undervisningen i dag er i forsøgslokalet. Der er forsøg på programmet.

Først repeteres seneste arbejde omkring magnetisme og statisk elektricitet. Hvorefter dagens arbejde med forbindelsen mellem elektricitet og magnetisme går i gang. H.C. Ørsted og forelæsning i 1820 beskrives, hvor et forsøg og beviset for elektro-magnetisme ikke lykkedes i første omgang men først da forelæsningen er ovre.

Opstilling af forsøg med ledning og kompas foretages, men da forsøget skal endelig afprøves virker det ikke og det er som om historien med HC. Ørsted gentager sig. Eleverne er også noget optaget af hvordan den tilsynsførende reagerer. Forsøget lykkedes dog senere efter jeg var gået videre.

9.kl. samfundsfag

Der arbejdes med de politiske partier i det danske folketing og der er fremlæggelse af partierne af grupper af elever. De vigtigste karakteristika ved partierne beskrives, nogle af grupperne bruger projektor på tavlen til fremlæggelsen. Der er feedback fra læreren på indhold og form, overvejende med positiv og opbyggende tilgang, udeladelser og manglende involvering i materialet påpeges også af læreren. Efterfølgende er der diskussion af fastlagte emner partierne imellem og flere af de unge får brug for at tydeliggøre at de altså ikke personligt mener og deler partiets holdninger, som de repræsenterer.

Bh.kl. eurytmi

Børnene sidder forventningsfulde udenfor eurytmi salen og tager skoene på og gør sig klar. De rejser sig op samlet og går fint ind på række. ”Vores rødder er spændte, vores blade blaffer ...” Jeg kan gå, jeg kan stå, jeg kan se, jeg kan le, jeg kan spise med en ske” Der arbejdes med kroppen og formationer i gruppen. Børnene fanges af historien om dragen og kæmpen og dværgene – deltager og laver bevægelser til historien.

3.kl. eurytmi

I 3. klasse er det en elev der leder indgangen til eurytmi salen. ”Våren er i luften, ler i mørket frem...” Eleverne glider fint i rundkreds. Der arbejdes med formationer, som udtrykker blomstens udfoldelse fra stilken. Herefter skal eleverne gætte hvilken person der udtrykkes i eurytmien ”muremester-mørtelspand, malermester-penselstrøg og tømrermester-tommestok”.

Der er stort engagement og udfoldelse af eleverne. Pianisten er med til skærpe deltagelsen og rytme i eurytmien.

4.kl. tysk

”Gross, sauer, hübsch, froh” - der arbejdes med adjektiver og sætningsopbygning, adjektiver der karakteriserer læreren og da en elev siger ”Du bist sehr dick”, kan klassen ikke længere holde grinet tilbage. Der er god energi og deltagelse og forståelse for verbernes bøjningsformer – bin, bist, ist

og war, war og war gennemgås i remse. Til sidst i timen en lille gætteøvelse, hvor eleverne skal gætte navnet på en klassekammerat efter kendetegn beskrevet på tysk – hat zwei Schwester, wohnt im Stadt, hat eine Katze – fingrene ryger i vejret og eleverne har svært ved at holde deres bud tilbage.

1.kl. engelsk

The sun is in my heart
It warms me with its power
And wakens life and love
In bird and beast and flower.

Foråret og den forestående påske mærkes tydeligt her i første klasse, hvor der er tegnet æg og påskehårer på tavlen og morgensangen er, “ forår, forår kom nu snart..” Børnene er ivrige og involverer sig lystigt i undervisningen. Der skiftes mellem rim, remser og træning af ordforråd og verber. Kroppen gås igennem og i fællesskab de enkelte kropsdele. Verber i ental og flertal trænes – Door is to the left, Windows are to the right. Der afsluttes med sang ”ten green bolltes hanging on the wall” og ti elever er oppe ved tavlen og går ned en efter en, når der er faldet endnu en bottle og således trænes igen ordforråd og talrække på engelsk.

8.kl. tysk

Jeg kommer ind i ottende klasse sidst i timen og der er godt gang i gruppearbejde med at lave sætninger hvor øvrige elever skal gætte manglende ord ”Ich bin sehr langsam so ich bin immer der ....? ” lezte. Spielverderber, lyder det fra en elev – der er også plads til et enkelt grin. Ordforråd, verber og grammatik trænes og eleverne giver hinanden modspil og ideer.

7.kl. engelsk

Frikvarter og forår giver røde kinder. Eleverne kommer ind til timen og skal lige have lidt at drikke og vaske hænder og så er det i gang med timen. Eleverne er energifulde og gribes godt af læreren med sang ”Love is come again” der synges i kor og derefter i kanon. ”Jeg kan ikke høre jer - højere”, lyder det fra læreren og eleverne engagerer sig endnu mere og kanon-sangen flyder fint. Klassen arbejder med bogen ”Captain Cook”, hvor tidligere læst tekst repeteres og ny læses højt og oversættes. Herefter øves uregelmæssige verber – Swim, swam, swum og dig, dug, dug. ”I bliver testet i næste uge – så øv jer”, læreren forbereder eleverne og energien fra frikvarteret er fortsat og bevaret ind i timen.

Jesper Thybo
Tilsynsførende
Autoriseret psykolog